

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz borítva:	
Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy hónapra	1 frt. 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

A két nagy haldokló.

Budapest. nov. 16.

Melyik nagyobb beteg, a német trónörökös, vagy a muszka cár? Egyiknek a torka, másiknak a szíve. Amaz ki fog szenvedni nem sokára, míg meg évek hosszú során át a rákot, melyet Bulgáriának hívnak, s mely minél betegesebb teszi őt, minél több fájdalmat okoz neki, annál inkább ragaszkodik hozzá. Valóságos praedestináció, mely fiúról-fiúra száll. Egy világhódítást követelő bűnös végre eljutott az átká, hazafjáró sirbéli árnyék, Péter cár kísértő szelleme a Romanowok palotájában, mely nem hagyja aludni az unokákat. És ezzel körbejár a nihilizmus véres rémalakja, és az a mély, az a nehéz sóhaj, mely magán hordja a szibériai ölbányák penészszagát s néma éjszakákban benyög a hálóterem nyüzsezté alá, az alvó fölébe, s elhozza a szenvedés panaszát, fájdalmaik jáját, ami ékezt, marová teszi a levegőt, mintha vitriollal lenne átválasztva. És a rémlátó cár feljegy a legcsekélyebb sikre, a szőnyegek selymén léptek neszkését hallja, párnái közt sejt a gyilkos kéz babrálását és oda kap, aztán megborad helyzetéről. De nem szabadulhat tőle. Hiába megy Gacsina, Koppenhágába, az éjszaki sarkra, a jéghegyek közé, az égető, a maró lég, a Péter cár szelleme; az ölbányák penész szaga: az elítéltek nyögő sóhaja és a gyilkos villanása az éjeli lámpánál, a pokolgép moraja a napfényvel vele megy mindenütt, és a földet mindenütt mozogni érzi lábai alatt: az agy kolosszus ura!

Nem üldözötték őt nála az üldözött szarvas, és nem idegenebb a más világrészbe bujdosott menekült. Hol van ő otthon, hol van ő biztonságban, hol lehet nyugodt? Zaklatott az ébrenléte, zaklatott az alvása. Lázaz kézzel teszi szájába a fátot és idegi rángatásnak a megerőltetést. Színlelt a nyugodtsága, színlelt a jó kedve és ilyen kedélyben színleltnek lát maga körül minden arcot; és

Az „ARADI KÖZLÖNY” tározója.
(November 18.)

A kiben nem csalódunk.

(Ábránd-kép.)

Borongós téli nap van. A hideg szél felkavarja az utca porát s a forgó táncban ragadja magával a sárgult faleveleket, megfogja egypárszor a levegőben s ezek halk zizegással hullanak ismét alá. A komor felhő egymást öli, kergetik az égen, hol sötét, hol meg világosabb árnyalatú... Elgondolkodva nézem a szomorú időt. Mennyire hasonlít életemhez! Komor, örömtelen, kihalt és szomorú, miként az ősi nap. Sehol egy biztató fény sugar; életem egész egy jobb jövő reményének meg csak halovány csillagocskája sem rezeg.

Azt mondjátok: ha múltam sötét, vagy jelenem nem nyújt egyetlen örömet sem: meritis vizsgálatát egy boldogabb jövő titkos sejtelméből. Boldogok vagytok, kik a tanácsot adni tudjátok! Szívetekben él a hit, mert hisztek egy földöntúli valóság; remélnétek s a reményetek felelteti hataikat; hogy minden hiábavalóság; ezretek a e szeretet és megelégedés árasztja el az élet legkötő, melyben mozognak, melyben éltek, rózsaszínű változtatja a sötét múltat, a kietlen jelent s a kietlen jövőt. Boldogok vagytok és ismét boldogok!

De mit mondjon az, ki nem hisz, mert hitét megtörték a szűkebb emberek, nem remél, mert nem hisz és nem szeret, mert nem remél? Ugyebár erre csak egy szánó mosolyodhat? Van olyan is köztetek, ki gonymosolyal ajkán követ dob reája, vagy így kiált fel: gyarló ember vagy! mert nem annak építet az életet, a mi, hanem legváratlanul veszt megadnak, hanem egyérvány gyöngye szelől is megsemmisíthet, bálványokat állítasz fel s tudodális felfogásaidal bódolss neki; szegény ember sajnálak!

Igaz, volt egy idő, midőn az ő köhélen is a szeretet és a részvét társalobogott, érezni tudott s köhélen nem márványdarabot, de érező szívet hordott az iránt, kinek nevét nem ejti ki, ki hinni, remélni és szeretni tudott; ki nem akarta elhinni, mily gonoszak az emberek, mily győre az a divatos világ, s mily könnyen bódol egy szép elz, de őrös szív s fej előtt, s nem akarta elhinni, hogy mig

mert mindentől fél, nem gyönyörködhetik semmiben. Még a madár dalra sem mer figyelni, hát ha az alatt peltarda robban?

Ez a cár!
És a mint hogy ellenséget lát minden emberben, kell, hogy ő is ellenséges érzelmekkel viselkedjen minden ember iránt. A jó cselekedet enyhítő balsama nem csilapíthatja lelke kintját, hanem a zaklatásért a dacban, a boldogtalanságért a megalkodottságban keres vigasztalást.

Nem-e nagyobb, vigasztalanabb szenvedés ez, ama herosi lemondásnál, mely a német trónörökösnek jutott osztályrészül, a kin a világ szeme függ most, s a ki tudja, hogy egy hosszú élet pompája, dicsősége és hatalmi köre helyett egy hősi halál fennsége várakozik reá, mely a művelt emberiség szeme előtt fog végbemenni. Nem-e dicsőbb az ily hős szerepe a cári martir szerepénél, s ama megcsodált mozzanata a szilárdaságnak, mely lemondva és nyugodtan a halál szemébe néz? A hős szerepe, melyhez megkívántatik a valódi lelki nagyság, míg az aféle martirságot, a mi a csaré, eljátszhatná ugy akarki: akaratossan és makacsan. És míg a német trónörökös szenvedése felett milliók részvéti örködik, s halála megfogja rendíteni a művelt emberiséget, a cártól elfordul a geniusz, ki a népek keblét a szeretet íthetével lengi át.

Egy száműzött uralkodó! Száműzve népe közül, száműzve a fejedelmek közül, kik úgy tekintenek rá mint egy mozgó automatára, kinek ez alkotmány korszoruzta világárszben hatásköre megszűnt, s még csak az imádság tartja, ébredező birodalmának hajnalelőtti szabadsága lehetségesíti. De ha a nap ott is felkelt, s a szabadság felloboogásának bibor lángja szétteríti szárnyát, hogy az ébredőket önterzük színvonalára emelje: vége a cázár hatalmának! S ha valaha politikus tévedett, az tévedett legnagyobb, aki azt jövendőlte, hogy övé a jövő. A szlávság igen, de a cázár kora lejárt és haldoklik, ha bár hosszabb kinlódással, mint a német trónörökös, kinek napjai megszámlálvák.

ő szívverést áldozza, addig mint pillanatnyi játékszert, félradobják emlékt s pohárcsengés, zene és élecek között mulatnak az ő együgyű jó szíven, nevetséges hiszékenységen és álhatatosságán.

Közeztök meg, ti csörgőspáks bolonjiai a rosnak, gunyoljátok a kacagjátok ki őt! Elvezdük a jelent, urisútki az elvado poharat fenékig, a sötét, viharos multat és a kietes jövővel mit se törődünk! Csajuk egymást a hol csak lehet, hisz magunknak nem tehetünk érte szemrehányást; mert hagyta magát tévútra vezetett, hazudunk szeretetet, boldogságot, tegyük fel a színelés álarzát s nem kérdve: mely utakon? igyekezzünk cselet érni.

Ismét mondom, hogy igazatok van. Beállok a ti táborotokba, ilyen leszek én is. Péra emberzeret! Hallgass te szív, te sokat csalódott szív, ne halljam hangodat, nemulj el örökre, vonjon áttörhetlen kergét a közöny redő, leony öntő s élj magadnak és magadért...

De mi ez?
A szemközti ház sarkán az egyik oszlop mellé egy rongyokba burkolt leányka felve és fázva nyugodott.

Mig az egyik sovány kis kezét remegve nyújtotta ki a járó-kelők felé, addig a másik diaderogva fogta össze rongysait piciny keblén. Sötétbarna hajfűrtelvel kegyetlen jatekott üztő a csipő szél, meg-meglebegetté hitvány szoknyacskáját.

Nem tudom mi volt az, mi keblemben egyszerre megmozdult, de egy sajátságos érzelemről üzve siettem le az utcára a leánykához. Alig volt tizenöt éves. Közelebb mentem hozzá.

Nagy sötétlők szemeit kifejezhetetlen szelídséggel emelte reám, sápadt, sovány arcocskáján ott ült az inség, a nyomor s halvány ajkán kőrt szókra nyitá.

Megfogam picinyke kezét, melyek reszketve pihentek kezemben a kezdem:
— Ki leánya vagy jó gyermekem?

Ugy teiszett e pillanatban, mintha sápadt arca még halványabb lett volna s a kietes remél emelve, azokban két könyvesepet láttam csillogni.

— Oh asszonyom, — szólt reszketően hangja — szíveimet nem ismertem, egy félig asszonyulm vagyok, ki felszedett az utca porából s koldulással keresem a kenyeremet. Oh stánjon meg asszonyom! Elmen-

Az élőhalott cár még elhuzhatja sokáig, de mikor kéteztér irlak Krisztus után: a cári hatalomnak már csak hire lesz, s a négy világárszre szoló agyalábu kolosszusnak csak nyoma. A haldoklást, melyet III. Sándor megkezdett, utóda folytatni fogja, s magassan fog még csatogni a Hohenzollernek sasa, mikor a Romanowok lehanyatlak. Mert így irta ezt a sors könyvébe III. Sándor az ő makacs-ságával. Az ő jelszava: »Törhet de nem hajlik, — hát törni fog. És mikor a német trónörökös családi fáján levél levelet hajt és zöld lesz a lomb, a Romanowok ősi tölgye alatt zörögni fog a száraz haraszt, fedve a sirdombot, mely alá, a korszellemmel párbajt vívó, makacs cár temeti unokáinak hatalmát. Mert ha sok eltérést mutat is a történelem, nem található benne olyan példa, hogy az ember nyügözte volna le a haladást s né az törtéte volna össze, a ki elébe áll.

III. Sándor előtte áll! Törnie, vagy buknia kell.

G. B.

Miniszteraink Bécsben. Bécsből a következőket jelentik: Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter konferál reggel érkezett a hosszabb ideig kiderült Tiszta Kálmán miniszterelnökkel. Matlakovits Sándor dr. és Wekerle Sándor dr. államtitkárak visszautaztak Budapestre. A zolasz szerződés tárgyalások Glauz br. eljáró megbízottjaink és pedig Oluk br. miniszteri tanácsosok, valamint Mihálovics osztálytanácsos szerdán este Rómába érkeztek.

KÜLFÖLD.

A császártalálkozás és a helyzet. A cár fogadtatására Berlinben már minden előkészítélet megtett. Az őz német császár, ama lesújtó fájdalom ellenére, melyek fának, a trónörökösnek végetes baja miatt szívet eltöltött, személyesen akar megtenni mindent, hogy a cázr lelkében a Berlinben való tartózkodás lehető legkellemesebb emlékeket hagyjon hatra. Vilmos herceg Oroszország uralkodója elébe utazik, maga a császár, ha a mostani kedvező időjárás addig is tartós marad, a pályaudvaron fogja üdvözölni vendégét. Bismarck herceg — a császár parancsára — mint a kancellár organuma a „Nord. Allg. Zeitung” jelenti — szintén Berlinbe érkezett s

nek dolgozni, de nyomorék vagyok s nem fogad fel senki.

Csak most néztem meg a szegény gyermeket közelebből. Pupos és sánta volt. Ugy eddig e pillanatban, mintha keblemben egy vélt elfojtott érzés támadna. Magamban voltam a szegény gyermeket s így szóltam hozzá:

— Jöjj leányom, sorsod meghatott s én megdöbbenek akarok rólad. Jöjj fel velem, ott mondog szoba vár reád.

A szegény gyermek hűvel ragadta meg kezemet, szemeiből az öröm csillogott és így szólt:

— Tudtam én, hogy vannak jó emberek is; én tudtam, hogy kell lenni legalább egy embernek, ki engem meg fog szánni...

Kezemet ajkaihoz szorította s szemeiből ujra két forró könnyesepet éreztem reá görödni. Majd eltűnődvé folytató:

— És ezt a jószágot sem halálhatom meg, el sem tudom fogadni. Otthon az a szegény világban asszony éhezik és vár reám, s mig ő otthon nyomorog én meg szobában üljek? Nem. Ő szeretett engem a kietsezenen nyomorékot, anyám volt anyám helyett, megvédett az emberek gonoszaga ellen s most, hogy személtéget is elvezette, most hagyjam el? Nem. Megosztom vele tovább is a sok szenvedést. Az isten, ki örökdi a nyomorultak felé, örökdi fog tovább is feleltünk; ő megjutalmazza azokat, kik benne bíznak, mert ő az, a kiben nem csalódhatunk.

E egyszerű de szívből jött szavakra megilletődtem és megzégyenyültem.

Megszégyenített a gyermekleánya engem, a sokat tapasztaltat. A gyermek, ki nyomor között nőtt fel, kire egyik csapás a másik után jött, nem vesztette el hitét, reményét és szeretetét, hálás szívet és bizalom fordul a magasba és így szólt: ő az egyedüli kiben nem csalódhatunk!

E leányka visszaadta elvesztett hitemet, reményemet és szeretetemet és megmutatta az utat, melyen haladnom kell. Fényugárt lövölt sötétéden kezdő kedélyvilágba, mert ha minden elhagy, ha mindenben csalódom, ha bánt a világ, az emberek, fordulj hozzá, mert ő megjutalmazza azokat, kik benne bíznak s ő az az egyedüli, kiben nem csalódhatunk!

Hegedüs Irma.

jelen lesz a találkozáson. Berlini hírek szerint a cár élénk érdeklődése és részvétele a német trónörökös baja iránt, a német császár kedélyére igen jó hatással volt s felkeltette benne jobb ama reményt, hogy talán lehetséges lesz a Németország és Oroszország között jelenleg fennálló rideg viszonyon némileg enyhíteni.

Az kétségtelen, hogy dacára ama veszedelmének, mely a német birodalom egyik legkiválóbb államférfiak berlini udvar és a német államférfiak rendületlenül állnak azon az alapon, a melyet a nemzetközi viszonyok fejlődése teremtett meg. A kancellár ép a sors embe megpróbáltatásai között annál öntudatosabban érzéi Németország minden érdekét. A cár közömbös nem látogatása egy percig sem tette tévútvá, hogy izmos csapással feleljen orosz részről jövő minden kihívásra. A birodalmi bank által az orosz értekek ellen intézett csapásra nézve, a félhivatalos „Politische Nachrichten” szerint, jórésben az orosz részről foganatosított újabb katonai előkészületek szolgáltak indokul. — Ezen gyanúktól és indoktalan intézkedések abban állanak, hogy egyrészt a német és osztrak határ felé ismét orosz lovas hadosztályok tolnak előbbre, másrészt abban, hogy a katonai építkezések és előkészítő munkálatok leplezetlen hűvel, gyorsított módon foganatosítottak. Különben üem állunk már távol a német birodalomgyűlés megnyitásától, melyet állítólag Bismarck herceg személyesen fog megnyitni s nagy feszültséggel várják az alkalomból beszédét, melyről azt vélik, hogy e komoly és válságos időben nem fog pusztán a teendői rideg felsorolására szorítkozni.

Bulgária állapota. Szófiáról a következőket írják: Az udvar és a miniszterium között felmerült nézeteltérések kiegyenlítették. Petrov örnagy, volt hadügyminiszter, a vezérkar főnökévé nevezett ki. Petrov, mielőtt hadügyminiszter lett, ugyanabban az állásban volt. Paprikov örnagy, eddig a vezérkar főnöke lett a katonai iskola igazgatója és Winarov örnagy, ki eddig a katonai iskola élén állott, az első dandár vezérkari főnökévé nevezett ki. — A „M. Allg. Zeitung” bucaresti levelezője megbízható értesülés alapján azt állítja, hogy Manto w volt rustuski prefekt, a ki a bolgár kormányt a német s francia konszol megsejtése miatt állítólag helyéről elmozdított, tényleg még mindig Rustusk város prefektje, csak azzal a különbséggel, hogy rendelőit nem maga írja alá, hanem titkára által iratja alá. A bolgár kormány — úgy hallatszik — az erőlyes és nagyon népszerű Mantonwot nem akarja elkedvetleníteni s a rusztauki polgármesteri állás megkínálásával szeretné a prefekti hivatalról való önkéntes lemondásra bírni. A „Kreuzzeitung” szófiati tudósítása szerint Clement metropolita roppant agitációzt fejt ki, hogy Szófiában maradjasson, mert tudvalevőleg a bolgár

A milliókért.

[57 Folyt.] (Franciaia regény.)

— Az „ARADI KÖZLÖNY” számára fordította: Sz. J. —

LIII.

Hogy melyik e két lelenec közül az ön fia, hogy az-e kit eddigelé Darvil Emilnek neveztek, vagy az, ki Picard Antal név alatt él, azt csak én tölem tudhatja meg.

Ha csakugyan azt akarja, hogy saját fiát, neje édes gyermekeit ölébe, hogy akkor megmondjam önnek az igazat, de csak akkor feltételez, ha írásban kötelezi magát, hogy a Delanoix cégnél letett vagyont velem és ezen barátaimmal megosztani fogja.

„No hiszen hiszen társaságba kerültem itt,” mondá az ezredes megvető hangon, „különben a maguk ujain ép oly gyűrűket látoz, minőt az elhunyt Tompeon viselt, körül halála után nem nagyon épületes dolgokat rebesgettek, pedig régi közmondás, hogy az elhunytakról csak jó szokás mondani.”

„Ezredes ur!” pattogott a gróf.

Taylor György erre igazi amerikai hidegvérűséggel mondá: „Gyermekeket ijesztgetés haragjával! En már tudom, ki a kettő közül a saját gyermekem, megmondta azt nekem Delière Jakab, inasom, meg tudtam azt bizonyosan, tehát épen nem szorulok az ön segítségére!”

„Nem uram?” kérde a gróf gunyos hangon. „Meg kellene önnek gondolni, hogy hatalmasnak van. Még van ideje, hogy megváltoztassa szándékát, én előzékenyen mutatkoztam és abból megláthatja, hogy egy beszélhetünk egymással, mint férfiak, kik önmaguk a világot!”

Az ezredes elutasító kémozdulattal tudtára adta Varreuxnak, hogy mit sem akar hallani felőle s e perczben elkiáltotta magát Varreux:

„Ha már arra késztet bennünket, ám legyen!”

E szavakra a marquis és a báró kabátjaik alól kivették a börtököt, mig a gróf, ki inkább lötegyverekből távozott, két revolvert ragadt maga mellé, melyek a nyitott üvegajtó mögött székényen feküdtek, hol egy virágtartó elfüdd öket.

Taylor György sokkal több veszelőnek volt kitőve a haboru folyama alatt, semhogy erre bátoraságát és lelkiellenlétét elvesztette volna. Midőn látta, hogy a gróf megéri a

kormány arra utasította, hogy Tirnovába térjen vissza, különben fizetését megvonja. Aláírásokat gyűjtöttek oly kérvényre, mely Clementnek Szófiában maradását sürgeti, sőt pénzt is szednek számára arra az esetre, ha a kormány előbbi fenyegetését megvalósítaná. Ugy látszik József exarchát teljesen megnyerték arra, hogy Clement metropolitát Szófiában hagyja. Mivel a metropolitát nem a synodus nevezi ki, mert az az exarchának személyes nyeltesítője, azért a synodusnak ez ügyben nincs semmi beleszólása. Téves tehát az a hír, mintha a synodus is a mellett nyilatkozott volna, hogy a metropolita Szófiában maradjon; e hír abból eredt, hogy igenis, a synodus egyes tagjai ily értelemben nyilatkoztak s József exarcha magatartása e nyilatkozatoknak támogatását talál.

A bolgár török magyar jelöltje. A folyó év kezdetén egy becsi lap nyomán az a hír járta be az európai sajtót — a magyar lapok csak tréfiáza regisztráltak — hogy Hunyady László gróftól emlegetik „Szófiában” mint bolgár trónjelöltet. Az esetről most a „Berliner Tagblatt” közli a tájékoztató részleteket a többször emlegetett Laaba-Waldapfel-ügy kapcsán és pedig abból az alkalomból, hogy Waldapfel a „Pester Lloyd”-ban Nacsevics külügyminiszter ellen nyilatkozatot tett közzé, a mely miatt most a bolgár nemzetgyűlésben interpellálták is.

Az idézett lap szófai tudósítója a következőket jelenti:

„Waldapfel, a ki valamikor lakatoslegény volt. Budapest mint gabonaalkusz és lóvásárlás közvetítő élt; mellesleg magyar mágnásoknak tett különféle szolgáltatásokat. Szófiában többször lejtött mint kereskedelmi ügynök, s többek között mint magyar városi keresztgyeget megbízottja. Midőn a bolgár trónkérdés felmerült s ez alkalomból Pejacsevich gróf német is emlegetni kezdtek, Waldapfel elhittette Hunyady László gróffal, hogy rendkívül gazdag, nagyravagó mágnussal, hogy neki, a grófnak, ki, mint a Karagyorgyevics egykori szerb fejedelmi család rokona, többször meglátogatta a Balkán-félszigetet s ilyenkor néhány „hajduk”-nak („hajduk”-nak neveztek minden dicszav szabadsgárcsost is), köztük bolgároknak is pénzt előlegezett, jó kilátással vannak a bolgár trónra. Hozzáette azt is, hogy a Hunyady név Bulgáriában népszerű s László gróf könnyen a trónra jut-hatna, ha érdekében ügyes propagandát indítatna; csakhogy akkor igazán fejedelmi módon kellene szórni a pénzt a nép közé.

Hunyady László gróf ráment a lépésre megbizta Waldapfelt, hogy információ-szerzés szempontjából utazza be Bulgáriát. Az utóbbi le is jött Szófiába s miután itt egy héten át meglehetősen kétes működést fejtett ki, a következők sziffrizott táviratot menesztette Hunyady László grófhöz: „Az ön jelöltségét itt igen magas állapára egyéniségek kedvezően fogadják: a propagandájuk 400,000 frankra van szükség, a pénz postafordultával

kakast, hirtelen lehajolt, hogy, hogy a golyó a feje felett a falba fúródott. Annékkül, hogy bevárta volna a következő másodperczet, az ezredes e lövére kietített az erkélyre, onnan pedig leugrott az utcára.

„Leugrott!” kiáltá Varreux, „megmenekült, mitevők legyünk!”

LV.

Elhagytuk Taylorné, midőn ez lázas türelmetlenséggel Delière jöttét vártta. Nem sokára léptek és egy férfi hánztá hatazta az első szobában, ki igazi brüsseli kiejtésű Taylorné után tudakozódott. Jenny mindjárt tudta, hogy ez Delière lesz, ki őt felvilágosítani fogja fia felől és nem is csalódott, mert csakugyan Davison inasa nyitott be hozzá. Egy tekintet ember nyílt hűséges arcára eléggé meggyőzték Taylorné, hogy bizalommal viselkedjen iránta.

Miután Delière meghajította magát és köszöntött, Taylorné felszólt, hogy üljön le és Delière e felhívásnak engedve, kezdő: „Itt Brüsszel közelében születtem; mivel szüleim becsületes de szegény emberek voltak, már korán kellett kegyérséget után néznem és szerencsénem tarthatom, hogy itt Brüsszelben hamarjában elszegődhettem egy helyre, honnan mint második inas Varreux gróf urhoz kerültem. A gróf akkortáiban fiatal, vidor s bőkezű ur levén, jó ment nála sorsom. Már több évig szolgáltam ott, midőn egyik hajnalban 1843 november 20-án volt, épen egy lakodalmól tértem hazafelé s egyszerre csak halk nyöszörgést hallottam, mintha kisgyermek sírna. A nesz után mentem és akkor egy eszméletlenül elterült nő mellett ott pilanték a földön egy rívó kis gyermeket.”

„Oh istenem!” soppantodott Jenny, „gyermekem édes kis hím hevert ott gyámoltalanul az utcán és szegény szeretett jó anyám!”

„Midőn az asszonyt közelebből megnéztem, láttam, hogy a véreben felebről halva, mert a seb...”

„Oh ne emlegetse azt tovább!” könyörgött Taylorné.

„Megkönyörült a szívem az ártatlan kis teremtesen, a mintől őt éhezve s fázva kinlódott. Minden csendes volt az utcán, a halottnak ugyeem segíthettem, így tehát fogtam a gyermeket és lakásomra sziettem vele. Ott bementem a szobámba, adtam neki tejet, jó meleg ágyat vetettem neki és három óra

küldje ide." De a gróf abban a pillanatban, mikor pénzt kellett volna adnia, gyanupőrével kezdett élni a bizalmi férfit küldött le Szőfiába. Ez aztán átalátott a szédelgésen s ezzel a Hunyadi-jelöltség ügye eldőlt.

Midőn aztán később Koburg herceg jelöltsége komoly jellegűt kezdett ölteni, Waldapfel néhány nappal azelőtt, hogy Ferdinánd herceg bolgár területre lépett, ismét Szőfiában termelt s most Koburg herceg mellett csinált propagandát. Később Ferdinánd fejedelem jutalmat is követelt állítólag tett szolgálatairól. Waldapfel irt levelet egy Panov nevé szőfi ügyvédhez, bizonyítványt kérvén aziránt, hogy ő, Waldapfel, a Koburg melletti propagandában tényleg közreműködött s 2000 franknyi költsége is volt. Ez a Panovhoz címzett levél a posta tévedéséből Panakov kávéház tulajdonos kezébe került.

Ez felbontotta a levelet s aztán vissza-szalagoltta a postaigazgatóságnak, mely azt elolvasta és látván, hogy a benne érintett dolog nem egészen tisztá, Nacsevics miniszter kezébe juttatta. A miniszter átadta a levelet a fejedelem akkori titkos kabinetfőnöknek, Laaba őrnagynak, hogy ez vizsgálja meg az állítólagos követelés jogosultságát s a vége az volt, hogy Waldapfel követelése nem egyenlítették ki.

Később Waldapfel Klement metropolita-val, a bolgár vörös kereszt-egylet elnökével, a bolgár-egylet javára sorsjegyeket akart kibocsátani. Nacsevics, ki akkor pénzügyminiszter volt, ezt sem akarta megengedni. S ezekből eléggé világos, hogy miért szeretne Waldapfel hosszú állani a bolgár miniszteren.

Az örmény kérdés is napirendre került. Okot erre az szolgálattól, hogy Haturian, a gregorianus örmények patriarkája beadta lemondását, mert a porta az ő előterjesztését nem fogadta el. A lemondásnak komoly politikai háttér van. Az örmény egyházának utolsó üléseben elhatározta, hogy küldöttséget választ, mely a nagyvezír előtt kijelentene, hogy az egyházat a patriarká lemondása folytán a további történetekért felelősséget nem vállal. A küldöttség a patriarkát által formulázott követelések teljesítését is kerelmezi, melyek a porta által az örményeknek engedélyezett és a berlini szerződés által megengedett jogokon alapulnak. Ha a küldöttség előterjesztéseinek sikere nem volna, a küldöttség esetleg a szultánhoz és talán az Oroszországban székelő katólikusokhoz fordulna.

Az aradi táviratok. Berlinből jelentik: Bismarck szerdán késő este fogadta Vilmos herceg látogatását. Gőrs idejével még mindig nincs biztos hír. A királyon-pétervári vasútvonal katonasággal van megrakva; oly tömegesen szállították a csapatokat, hogy a tehervonat-közléskedést be kellett szüntetni. A tözséden híre járt, hogy az operában a diszlokádás elmarad; mások azt állítják, hogy elhalasztott, a mielőtt az érkezne, hogy a czár hosszabb ideig fog itt maradni. — A "Kreuzzeitung" orosz tisztektől fenyegető levelet kapott, mely így végződik: Vigyen el benneteket az ördög; viszontlátsza Berlinben. — A "Kreuzzeitung" erre megjelözi, hogy 1870-ben a francziák is így jelentették be látogatásukat. Jól is fogadták őket mint — hadi foglyokat.

LEGUJABB POSTA.

A német trónörökös. Az a nyilatkozat, melyet Schrötter tanár a "N. Fr. Pr."-ben tett közzé, egyenes következménye a kihallgatásnak. Schrötter tanárt San-Remóban becsületszavával kötelezték, hogy semmit se fog elbeszélni vagy

mulva jelentést tette a grófnál ez eseményről.

"Isten fizesse meg önnek számtalan szor mindazt, derék ember, a mit a gyermekért tett!" kiáltá Jenny a hű szolgál kezét megszorítva.

"A gróf ur nem tudta, mit kezdjen a fiával, de miután meglátta, azt mondta, hogy alig ha nem gazdag szülő fia lehet. Szigorúan megtiltotta nekem, hogy a gyermekről jelentést tegyek és hozzá tév, hogy különben könnyen rám fogják juttatni, mintha én a mulatón gyilkosa lettem volna és csak némi emberiségből kíméltem meg a gyermeket. En belátam, hogy a grófunk abban igaza lehet és azért felhívtam a kis fiút boldogult édes anyám egy barátjához. A gróf dús tartási költséget fizetett, a gyermeknek jó dolga volt Margit nőnél és szépen felnevelt." "En pedig évek során át oly nagy gondot keresem föl!" mondá Taylorné fohászóvá.

Deliére folytató: "Néhány év mulva, melyek alatt a kicsinyt, ki után a gróf gyakran tudakozott, majdnem minden ütem meglátogattam, elfektéltem magamban, hogy Margit néni leányát, Luizát odúl veendőm. Nem akartam többé a gróf urral szolgálni, sok dolog nem tetszett ott nekem. Ő is úgy látszott, jobban szeretett, hogy elmentem tőle, de azért mindig jóindulattal volt irántam, megajándékozott ezer frankkal és csak azt kötötte ki magának, hogy senkivel ne beszéljek a most már hét éves fiú felől. Még itt voltam, midőn a gróf a fiút, kinek Darvil Emil nevet adott, jó iskolában nevelteté. En magam veztettem őt a legelőször és élénken visszaemlékszem, mint ugrándozott mellettem és minő örömmel nézett rám gyönyörű szép kék szemével. Nagyon szeretett tanulni, a már akkor is tudott mindenféle szép ábrákat rajzolni.

"Es kedves jó Delière, hebegé Jenny "megtudta még most is a megletti férfi arczán felismerni a gyermek vonásait?" "Már meg is találtam, asszonyom; vagy azt gondolja, en elutadt volna valaha csak fejletlen és fiú nyílt, szép homlokát, gyönyörű szemét és kedves mosolyát? En Darvil Emil urat, vagy a mint most nevezik igazi nevén Taylor Istvánt, száz közül megismertem volna!"

Taylorné felállt üléséből és egy szek-

közvetenni a német trónörökös bájáról és állapotáról, mielőtt erre világosan nem fogják felhatalmazni. Innen eredt az a tökéletes hallgatás, melyet visszatérte őta szembeállított minden kísérlettel, melynek célja őt megnyilatkoztatni. De Schrötter azonkívül egyenes megbízást kapott a német trónörökös, hogy az osztrák-magyar uralkodónak a valósággal teljesen megegyező jelentést tegyen. Eczébből állon fogadva egy kihallgatás, mely tovább tartott félóránál s melyen a király igen körülményes felvilágosításokat adott magának az esetről, mely nagyon közelről érinti. Az uralkodó azonkívül, hir szerint, igen rosszalólag nyilatkozott arról a módról, a hogyan a trónörökös becsületét a bécsi orvosi körökben nyilvánosan megbeszélék. Nevezetesen rosszalta hogy Störk és Schnitzler tanárok egyetemi előadásokon a trónörökös eddigi kezelését ingerült vitázó kritika tárgyává tették s a mellet a beteget kevéssé kiemelés módon elvesztették jelentették ki és még hátralevő élettartamát fejtegették.

A "Nat. Zig." a népnek a trónörökös iránti példátlan odaadása bizonyossággal közli, hogy két ember ajánlkozott egészséges gégéje kiirtására, (!) hogy az a trónörökös torkába illesztessék.

Az összegyűlemlt geny kiürülése a trónörökös gégefejből a betegnek ideiglenesen ugyan könnyebbülést szerzett, de egyúttal azt mutatja, hogy a rák már nagyon előrehaladt. Híre jár, hogy a trónörökös megbetegedéseinek esetleges államjogi következményeiről tanácskoznak. Az a jelentés, hogy Vilmos herceg meg fog biztatni a trónörökös helyettesítésével, szintén ezt látszik jelezni.

TAVIRATOK.

— Az orosz czári pár Berlinben. —

Berlin, nov. 17. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) Az orosz czár és czárné holnap délelőtt féltnegykor érkeznek Berlinbe. A pályaudvaron az összes porosz hercegek, herczegnők, fejedelmi személyek, tábornokok, hadsegelek stb. által fogadtatnak. A császár az orosz nagy követésnéln üdvözlendi a czári párt. Délután ötkor 100 terítékű ebéd lesz a császárnál. Az elutazás este tizenegykor lesz.

— A párisi rendőrfőnök elbocsátása. —

Páris, november 17. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A Havas-ügynokség jelentése: A belügyér felszólította a rendőrfőnököt, hogy kérje elbocsátását. Miután ezt vonakodott megtenni, a belügyér Bourgeois igazgatót kinevezte rendőrfőnökké. Mazeau igazságügy minisz-

rénből kivéve egy csomagot, azt az inas előtt kitérte, egyúttal mondván: "Ösmeri ezeket itt?"

"Hogyna, hisz midőn a kis gyereket ott találtam az utcán, ezek voltak rajta. A gróf akkor más ruhákat hozott, és ezeket elvitte, mint mondá, hogy egykor meg tudja róla a gyermek szülőit!"

"Kulónos, később ugyan ama férfiú fiamat meg akarám fosztani jogaitól. De hála istennek esel-szövényei ki lettek derítve és kedves fiamnak többé nem fog ártani!" "Deliére mondá: "Bizony nem! Oh asszonyom sokon mentem keresztül, szép időket éltem kien házajában Luizám oldala mellett; nagy csapás volt réám nézve, midőn őt és két gyermekemet el kellett temetni. de megtanultam ebből, hogy minden szenvedésünk csak javunkra válik, és hogy bárhol is legyünk, isten keze örökösileg felettünk. Midőn láttam, hogy István urfi, ki segítettem Davison ur házába vinni, má: kissé jobban van, azonnal az egykori árva fiú jutott eszembe és midőn hallottam, hogy Darvil Emil a neve s hogy szobrász, mindjárt tudtam, hogy ő az, kit kisdob korában annyira kedveltem és ki oly gyöngéd szeretettel viszonzotta azt!"

"Igen Delière, Isten meghallgatta könyörgéseimet, és első feladatomban legyen az ön boldogságát is előmozdítani, mondja ki bátran, mit óhajt, és ha teltségemben áll, teljesíteni fogom azt."

"Akkor arra az egyre kérem, hagyjon engem Taylor István ur közelében. Ugy hiszem, ezredes ur is, kinek életemet köszönhetem, nehezen fog elválni az urfőtől. Az ezredes urnak nagyon nagy hálaival tartozom!"

"Ezt majd máskor fogja elmesélni kedves Delière," mondá Taylorné. "most üljön kocsira és hozza ide fiamat. Maga volt az első, ki az elhagyatottan megkönnyült, magáért illelt az öröm, e fiút édes anyja karjaiba vezetni."

"Köszönöm a megbízást asszonyom!" viszonáz Delière Jakob, "de úgy hiszem, hogy uram, ki megmentette az ifjúrát a gyilkosok kezéből és ki a legnagyobb odaadással ápolta nálam nagyobb joggal bír erre."

(Vége következik.)

ter beadtalemondását. A délelőtti minisztertanácsban az igazságügyér bejelenté, hogy a kamarától felhatalmazást fog kérni, Wilson befogatására.

NAPTAR.

November 18. Péntek. Róm. cath. naptár: Jenő, Jolán. Prot. naptár: Ottó, Géza. Görög-orosz naptár (november 6.) Pál p. k. Nap két 7 óra 12 perczkor. Nap nyugszik 4 óra 19 perczkor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Városi képviselő választások Aradon Aradon már napok óta nagy élénkség uralkodott a választó polgárság körében, mely tegnap határozott a felett, hogy a törvényhatósági bizottságban megürit két bizottsági tagot helyettesítőkkel töltte be. Alább tudósítunk a választás lefolyásáról és eredményéről s itt csak is annak hangsúlyozására szorítkozunk, hogy az elért eredmény ismét csak a szabadelvű párt teljes győzelmét jelenti és mutatja azt, hogy Arad polgárságának tulajdon részben a városi közügyek vezetésére hivatalos erőt az azon párt táborából választja ki, mely jelszavával a szabadelvűséget tűzte ki. Igen megnyugtató a választás eredménye a személyek tekintetében is, mert a megválasztott Rosenberg Sándor dr. és Böhm Lajos urakban a törvényhatósági bizottság két ügybuzgó és jeles tagot nyert. A választás a következőkép folyt le:

Az első körletben már korán gyűlekeztek a szavazó polgárok a régi városbázán, mint a választási színhelyen. Választási elnök volt Rozsnyay Mátya, helyettes elnök Bing Vilmos, Jegyzők: Hofbauer Lajos t. főjegyző és Gruber Géza. Bizalmi férfiak voltak a szabadelvű párt részéről Mittler Zsigmond és Lamberger Lajos, a függetlenségi párt részéről Gyöngyösi Albert és Stankovits Mihos. A szavazás kezdetétől végig egy két szavazat kivételével mind pártunk jelöltjére Rosenberg Sándor főbárra esett, ki a beadott 171 szavazatból 161 szavazatot nyert. Herz Miksa 10 szavazata ellenében megválasztott. Midőn a választási elnök az eredményt kihirdette, az összegyűlt szavazó polgárok azt éljenzéssel fogadták.

A IV. körletben szintén 9 órakor vette kezdetet a szavazás. Választási elnök volt itt Tarján Vilmos, helyettes elnök Nikolets Péter, jegyzők: Gily Ede és Morrin Károly. Bizalmi férfiak a szabadelvű párt részéről Barkó Ferencz, Tenner Lajos póttag, Mittelmann Bódog, a függetlenségi párt részéről Barabás Péter és Greiner Károly. A szavazás a Kossuth-utcai iskola egyik földszinti helyiségében történt. A IV. körletben volt legélénkebb a szavazás. Itt a két párt mérkőzése erősebb aktívál folyt, azonban a szabadelvű párt jelöltje Böhm Lajos az első perczektől fogva túlnyomó többségben volt s abban maradt végig, mint azt a szavazás eredménye bizonyítja. Böhm Lajos kapott ugyanis 232 szavazatot, a függetlenségi párt jelöltje Blaskovich Antal 73 szavazatot, s így Böhm Lajos 159 szótöbbséggel választott meg.

A szabadelvű párt részéről kivívott a fanyes eredmény első sorban érdeme a párt által kiküldött bizottság elnöke Avarffy Endre által kifüggetlített fáradsatlan tevékenységnek, továbbá a vele együtt működő bizottsági tagok buzgósságának. Alapját vetették ők meg annak, hogy pártunk e körletben jövőre is győzelmet arasson.

— A törvényhatósági bizottsági tagválasztásokra reflektálva azt írja tegnap lapjában az "Arad és Vidéke", hogy a szabadelvű párt olyan különben kifogástalan férfiakat is kandidál, kik részint állásuknál fogva, részint mint idegen emberek nem ismerik városunk viszonyait s még hozzá községi adót nem is fizetnek. A mennyiben e megjegyzések Böhm Lajosra, pártunknak IV. körletbeli jelöltjére vonatkoznak, meg kell jegyeznünk azt, hogy Böhm Lajos már évek hosszú sora óta lakik Aradon, s így városunk viszonyaitól tökéletesen ismerős, községi adót is fizetett mindig, s ezen felül a pécsai uton 1-ső a szám alatti házat is építtetett, tehát többszörös érdek fűzi városunkhoz, a mint háztulajdonos semmi esetre sem fogja "könnyebben megszavazni a községi adó emelését mások rovására", mert az az ő rovására is esnek.

— Főispánok arczképei. T a b a j d Károlynak, Aradmegye és Arad város volt főispánjának Veress Erzsébet festőnő által készített nagy olajnyomat arczképe már megérkezett és a polgármesteri hivatalban helyeztetett el ideiglenesen. Mint halljuk a városi tisztikar most elhatározta, hogy Dáni Ferencz szintén volt aradi főispán arczképét is lefesteti.

A fál beköszöntését hirdeti az a fagyos komény lemez, melylyel a tegnapi virradó éjszaka vonta be a vizeket. Egész nap csipős hideg volt a levegő s a napsugárnak ugyancsak kevés volt a melege. Már most hozzá kell szokni a kemencéhez és teli kabthoz, a kinek tudniillik — van.

— A "Kölcsé-egyesület" által rendezett és a mai napon kezdődő felolvasások iránt rendkívül élénk érdeklődés mutatkozik, — a belépő-jegyek rohamosan fogyanak. Figyelemre méltó egyúttal a t. c. közönséget, hogy a színházba járó közönségre való tekintettel a felolvasások mindig pontban 6 óra 5-kor fognak megkezdetni és 6-ór befejezhetnek.

— A vegyes bizottság az aradi véres eset ügyében tegnap ismét ülésezett s megkezdte a tanúk kihallgatását, a mi ma is folytatódni fog.

— Dratsay György dr. t. A szomorú hírt melyet még tegnap megérezni láttunk, ma már szomorú valóságává rendítette meg mindazokat, a kik az elhunytat ösmerték. Mert a ki a széptehetségű törekvő fiatal orvost, a ki boldogult édes atyjától egy Aradon igen népszerű nevet is örökölt, ösmerte, az szerette is igazán és nem hagyja könyvetlen a fájdalmas tény, hogy ő nincs többé. Hoszsú kór, kínos szenvedések tettek róá nézve fájdalmas élete utolsó idejét, s tegnap délelőtt ragadta el a halál azok köréből a kik most siratják és egy szép és sok reménnyel biztató jövő elől, mely most már szomorú romokká omlik össze a sirhalom felett. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Öz. Dratsay Zsigmondné szül. Szávits Maria saját, úgy leánya Aranka férjezett Kosztolányi Imrénél, édes atyja Szávits Miklós és neje szül. Póka Tekla, veje Kosztolányi Imre, unokája Kosztolányi Margit, valamint az összes rokonok nevében is megtört bánatos szívvel jelenti felejtethetlen fia, illetőleg testvér, unoka, sógor, nagybátyja és rokon Dr. Dratsay György, orvos tudorak, folyó évi november hó 17-én, életének 25-ik évében, hosszas szenvedés után, Budapesten történt gyászos elhunytát. A felejtethetlen halott hült tetemei folyó hó 19-én, szombaton délután fél 4 órakor fognak Limbeck János temetés-rendező vállalatát által a helybeli közsírkert halottak házából róm. kath. szerzatis szerint örök nyugalomra tetetni. — Az engesztelő gyászmisze áldozat november hó 22-én, d. e. 10 órakor fog a főt. Minoritátyák templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Béke lengjen az oly korán elhunyt ifjú élet sirja felett! Arad 1887. november 17-én.

A szomorú halál híre lapunk egy barátja a következő sorokat szenteli az elhunyt emlékének:

Napok óta kísértett a szomorú hír; s nem tudtuk mi azt elhinni, hogy ő is a halálú legyen!

Tegnap még örültünk, hogy az a hír nem való; ma már — sirathatjuk.

Egy 25 esztendősi ifjú élet. Félve felavatott orvostudor, akit szeretett mindenki. Kedvence az öregnek s ifjaknak, kegyence a nőnek, példánya a barátoknak! Es most halva mindenkire! Halva mindörökké!

Megérni ezt! Ki higgyen hát meg a gondviselésben, ki áldhatja meg azt az öröké gondzó kezét! Jóságos Isten, minek teszel te bennünket kékédővé!

Hát azért szerettk őt, hogy most megsirassuk! azért csatlóta úgy lelkét a miénkhez a szeretet és becsülés kapcsával, hogy most tudjunk benne valakit a csillagokon túl, oda fenn, aki nekünk feledhetetlen lézen ide lenn!

Váljon mi vonta őt úgy oda? Hát az a szeretet, melylyel e földön anyja, a legszeretőbb anyja, testvér, barátok, mindenki ki ismeré, őt körülvevők, csak annyi a végtelen hatalmasság előtt, hogy széttépje a mit hozzá fűzünk: annyi szép remény — és itt hagyjon helyette hunyta miatt — reménytelenséget!

Hol itt a vigasz! Ki lenne vakmerő vigasztalást merészelné itt!

Mi nem!

Mi csak oda roskadhatunk hült porai mellé és — imádkozhatunk.

Hanem, hogy miként fogunk megszokni azt a gondolatot, hogy ő már nem a miénk többé, azt tegye nekünk lehetővé az, a ki őt elvette! Adjon az vigaszt, nekünk nincs arra elég szavunk.

Emlékeztet őzi a mi gyászoló szívünk.

Aldottak legyenek örök álmai! B.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezennel tudatja az érdeklők körökkel,

hogy a m. kir. dohánygyárak és dohányberváltó hivatalok részére 1888. évi január 1-től kezdve 1890. évi december hó 31-ig bezárólag terjedő három évi időszakra szükséges különféle gazdasági cikkek szállításának biztosítására vonatkozó pályázati hirdetmény és a különféle szükségletei cikkekéről szerkesztett kimutatások a kamarai iródban a hivatalos órák alatt megtekinthetők s az ajánlatok benyújtására folyó évi november hó 24-ik napjának déli 12 órája tűzött ki a végső határidő. — Tudatja továbbá hogy a cs. kir. szabad. Kassa-Oderbergi vasút petroleum, lámpajolaj és szarmentes kenő szerezoal szállítására vonatkozó pályázati hirdetmény, ajánlati minta, általános és kivételes szállítási feltételek, továbbá a m. kir. állam vasutak főbbrendbeli pályázati hirdetményei, jegyzékei, kimutatásai, ajánlati mintái és szállítási feltételei, valamint ezen vasutak 1888-iki évi előirányzatai a szükséges tárgyakról a kamarai iródban a hivatalos órák alatt szintén megtekinthetők.

— Krasósi főispán Karánsebesen. Karánsebesről írják folyó hó 16-iki kelettel: Jakabffy Imre kir. tanácsos és főispán a tegnapi esti gyűrvonattal érkezett városunkba, hogy a vagyonközleg gyűlésen mint kormánybiztos jelen legyen. Ez alkalmat az itteni szabadelvű párt hívei arra használták fel, hogy szeretett főispánjukat igazán ritka és kitüntető öcszökben részesítsék. Az itteni vasútállomás hazat az osztrák-magyar állami vasúttársaság igazgatóságára igen szépen földszigetelt s az összes vasúti épületek fényesen ki voltak világítva. Az érkező főispánt Némó János polgármester Karánsebes város és Ináns d. György főszolgabíró a járás nevében röviden üdvözlövé, megindult a fogatok hosszú sora, elül egy számos tagu bandérium lobogó falkákkal. A Temes vadhidja, a temesvári utca, a tiszti pavilonnal felállított diadalív, a fútozsa, a Liechtenberg-féle vendéglő kapujára lélelesen ki voltak világítva és fellobogóva. Jakabffy Imre főispán tisztelőket a dal- és zeneestély társas estélyt rendezett következő műsorral:

1. Borda férfirkar, Kárástól. 2. azor. Büaberi, miki dírs feín, "négyes kar Kocshattól.

3. "Don Juan" című műdal nyitánya. zongorán előadók Moritz Ella k. a. és Scherff János egy. elnök. 4. "Wilde Ros" és erste Liebe" férfiak Doboistól. 5. Magyar népdalok, vegyes kar. 6. Egyveleg "Don Juan" című dalmból Mozartól. Hegedűn és zongorán előadók Mátéffy Károly és Scherff János urak. 7. "Mein Herz ist im Hochland" női kar zongorakísérettel Peuszheltől. 8. "Fekete szem" férfiak baryton magazzán Wuschingtól, énekelte Strazsanescu Miklós ur. 9. "Magyar népdalok" cimbalmon előadta Szívós Lajos szolgabíró ur. 10. "Der Wasserfall" tirioli nemzeti dal vegyes karra Simontól. A társas estély igen kedélyes hangulatban folyt le. Ma déiben a helybeli gör. kel. püspök, Papesu Janos ur, továbbá a hatóságok, testületek, intézetek és egyesületek képviselői, végül pedig a szabadelvű párt monstre-küldöttsége tisztelgett a főispánnál. Este fátylasmenet és bankett volt.

— Az aradi daljegylet, mint értesülünk jövő hó 8-án a Kriepin-féle teremben egy nagyobb szabású hangversenyt fog rendezni, melynek tiszta jövedelmét fele részben a szegény iskolás gyermekek felruházására szánja. Örömlőnknek adunk kifejezést az igyekvő daljegylet nemes elhatározása felett, s ismervé Aradváros a nemzethívő polgárságát, úgy előre is nyugodtan nézzetünk a dalárók a siker elé.

— Belső tűz. Tegnap délelőtt 11 óra után a Kazinczy-utcai 6-ik számú Lacza-féle házban belső tűz tört ki. A mosókonyhában gyuladt ki egy gerenda. A tűzet azonnal néhány pillanat alatt sikerült eloltani.

— Vásárok a vidéken. Mult vasárnap Csersömön kedvező időben és jó eredményt tartott meg a vásár. — Folyó hó 20-án Szepőcsön lesz a vásár, mely elé a lakosság szép reményekkel néz.

— Esküvő. Boczkó Antal tanító folyó hó 10-én esküdött örök hűséget Lugoson Papp Juliska kisasszonynak. Az esketési szertartást Urban Constantin esperes végezte.

— Halálozás. Varhanek-Jászfő Berta saját, úgy férje Varhanek Hugó, nagynénjei öz. Moravék Ida s gyermekei, öz. Fronhofer Jánosné s gyermekei, öz. Fronhofer Alózia és öz. Andersen Maria s gyermekei, valamint számos más rokonai és ösmérei nevében is mély fájdalommal tudatja forrón szeretett s felejtethetlen édes anyja, illetőleg anyósa, testvérük, nagynénjük és rokonuk öz. Jászfő Józsefné szül. Fronhofer Agnesnek, folyó évi november hó 17-én reggel 3 órakor, életének 67-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett jobbléte szenderültét. A boldogult hült tetemei november hó 18-án d. u. 1/4 órakor fognak kovács-utca 7. sz. a. házból Limbeck János temetés-rendező vállalatát által a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő gyászmisze áldozat november hó 21-én, d. e. 9 órakor fog a főt. Minoritátyák templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Aldás és béke poraira! Arad, 1887. november 17.

— Ősi levéltárak Hunyadban. Dévára róli írja levelezünk: Örvendőse érdeklődés kezd a hunyadmegyei történelmi régészeti társulat iránt a megye ősi családai és országos történelmi társulat mult nyári vándorgyűlése óta mutatkozik. Sőtym Fekete Ferencz dr. a megye levéltárait kutatva, igen sok helyeken nehézségekbe ütközött, igen ujjabban több család önként felajánlja levéltárát. Így közelebbről a Kenderessy-ekből Mihály és Ernő és az ősi Tudor-családból Tudor Dénes bacsii birtokos. Bár minél többen követnék e példát, mert Hunyadmegyből sok remélői valója van még a hazai történetnek.

— Tűz a Gájban. Tegnap este fél 8 óra tájban a nagy dűlőben, Dobro Mitru pernyájai lakos földjén levő tanya, melyet Barany Mihály bérelt, kigyuladt és a két szobából, istállóból, konyhából és szinből álló házosszá náddal fedett épület valamint két káza széna, hombar és ői leégett. A gazda éppen lakodalmas házában mulatott s otthon csak egy Györfy János nevű családja maradt, a ki első volt a tűzoltásban. A tűz keletkezéséi oka ismeretlen. Biztosítva volt 900 frt erejű.

— Hinner György elhunytáról lapunk tegnapi számában már megemlékeztünk. A derék polgar elhunytáról az aradi közti vas-pálya és teglgyár-részvénytársaság, melynek egyik igazgatótanácsosa volt, is adott ki külön gyászjelentést.

— Csejgelyezés. A b. gyulai kir. törvényész, mint kereskedelmi bíróság Hirsch Károly b. csabai lakos fúszkereskedő czégát bejegyezte.

— Iparügyek. Iparigazolványt nyertek legújabbban Aradon Ruttner Arpádné, szül. Klina Rózál szatócsekereskedésre, Mihályovics, Burnácz Milica borméresi főkiparra, Nasitz, szül. Dimitrovs Maria, szatóc főkkereskedésre, Kazimir, Dezsőfi Samu, József és Emma kiskorú nevében Deutsch Samu törvényes gyám szatormarha vágó és mesáros főkiparra Varga Imre himzőminta nyomási iparra, Aradmegyeben Mikalán Schönwald Ignác vegyekereskedésre, Mácsán Krizsán György mesáros iparra, Nádasdon Kurczán György malomiparra, Békésmegyében Szarvason Sebestyen Zsigmond csizmadiaiparra, Csánadmegyében M. Csánadon Rudas Pál bognár iparra Hunyadmegyében Guraszádn Dehel Alexa lui Istánie bentes iparra.

— 20.000 frtos fénymegny. Az esztergomi lapokban olvassuk, hogy egy o tani lakos egy pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzleténél vásárolt részlet alapján október hó 1-én a lécs városi sorjegyek másod fénymegnyét 20.000 frtal volt szerencsés megnyerni. — Midőn ezt felmértük, nem mulasztjuk el a fenti intézet lapunknak mai számában megjelent hírdetésére t. olvasónk figyelmét felhívni.

Házának és a főváros.

— Öngyilkosság és hazafiság. Lapunk tegnapi táviratai közölték már M u c y honvédszázados halálhírt. Pótlólag adjuk most még a következőket: Mucsy József honvédszázados, ki az uniformisban is megmaradt lángoló érzelmű magyar embernek, tízezer forintot érő birtokát jegyzőileg az erdő-lyi kultúra-gytelek iratva, (lapunkban a távirati szöveg érthetlensége miatt gyer-

meke szerepelt örökösöként.) azután kiment a Kolozsvár határára levő birtokára s ott föléltette magát. Halála előtt az egyesület jogtanácsosát felszólította, hogy az egyület a hagyatékot feltétlenül s azonnal fogadja el. Senki se gyantotta ekkor, mit forral magában a százados s a meglepett jogtanácsos kérdéseire csak annyit válaszolt, azért sűrűs a hagyaték elfogadása, mert hosszú útra készül s már csak az erdélyi kultúra egyetben lát a kőlecsierőt. Az öngyilkosság Kolozsvárot kézzelkötve nagy szennézt és részvétet keltett a különösen az előzmény után épen fájdalmasan hatott. A tett oka boldogtalan családi viszonyokban rejlett. Mucsy néjőlt, ki igen gazdag nő, nemrég elvált s mely házasságból két gyermeke maradt. E válság óta komorodott el kedélye s érlelődött meg benne az öngyilkosság gondolata, melynek sivárságát ő egy igazán ideális nemessel tette szelidít meg. Az erdélyi kultur-egyletnek nincs oka örüvendi a gazdag hagyatékának, mert sokkal többet veszített azzal, hogy ily lelkes barátja öngyilkossá lett, mint a mennyit az öröklött birtokkal nyert.

A Verhovay vége. A székesfehérvári „Szabad-ár” ban olvassuk a következő részvételt keltő sorokat: „Verhovay Gyulának, a megbukott „Függetlenség” volt szerkesztőjének nincs hajléka és nincs betető falatja. Az egykori néptribun, a kiért vér folyt Budapest utcáin, a ki hatalmának s lapja virágzásának tetőpontján hazánál Wiltnekét s Sacher Masochokát vendéglét megzavartuk, a ki, amiképpen halálát párbaeséssel felelt, — mint lábbadozó az ország minden vidékéről annyi finom étellel a drágábbnál drágább borokkal tisztelt meg, hogy hónapokig lakmározott belőle egész „udvara” — most betető falat s hajlék nélkül van. Mult hó 13-án arverezték el mindenét. Akiért érdekel, keressék ki a „Budapesti Közlöny”-ben, meg fogják ott találni az október 31-iki arvereztetést közt H. Lászlóné nevét. Ez a nővérenek a neve. E névelvőlaltamata egy ideig a hitelzők előtt az ő nyoszolyáját s iróasztalát. — Végre elvált ezt is, s úgy jakszában, mint a szerkesztőségben, azon kívül a mi rajta volt, nem maradt egyéb a pusztá falnál. Ez volt a vég kezdete. Most Császár Zsigmond egy budai szigony-utczai házának pinceszakájában húzódott meg, az őcsese Verhovay Lajos (akit régebben két helyen választottak meg gimnáziumi tanárnak, de békája nem engedte őt a lapról távozni) jár régi ellenségeikhez valami munkát kérni, hogy legyen mit enniük.

Rövid hírek. Z á g r á b b a n az 1881-diki nagy földrengés évföldű napján emlékmise volt, de a katasztrófa emléke nagyon elmosódott, mert a templom egészen üres maradt. — A f i u m e i k i k ö t ő b e n mintegy 3000 waggonynyi árú tartódott fel, mert a rossz idő miatt nem lehet a hajókba berakni. — K ő h a l o m b a n b e k e l l e t z á r n i a z i s k o l á k a t, mert a differencia járványosan pusztult. — T ü z v é s z o l a f e r e z e l y i á l l a m i v a g y á r t e l p e n, hol a modern berendezésű pörkölő-ház és érzékkamara tetőzete égett le s a kár vagy hateret forint; tűz volt vastárpán Huszton is, hol négy ház hamvadt el s hol tüzoltóság nincs, a ruhátlanok pedig hatóságilag sem lehet oltásra kényszeríteni. — A b u d a p e s t i „Tigris” vendéglőben Suai Károly háziszolgája a lépcsőn leest, fejét becsapta és párperces mulva meghalt. — A b e c s i p o s t a s i k a s z t á s p e r s e b e n i s m e r t N a t h a n s o n J e n n y, k i n e k B e c s b e n a r e n d ő r s e g n e m e n g e d t e m e g a n y i l v á n o s s z e r e p l e s t, B u d a p e s t e r e j t t, hogy ott egy dalcsarnokban mint zongora virtuoznó produkálja magát.

A nagy világ.
— Egy nagyuri hölgy szivtelensége. A „Budapesti Hírlap” párisi levelezője írja: Van Párisnak egy egyszerű palotája, a melynek ablakaira kegyelettel tekint fel minden francia; ebben lakott Hugo Viktor. Mikor a költő meghalt, kis unokái G e o r g e s é s J e a n n e, az a két gyönyörű gyermek, kiket a költő annyira szeretett, annyiszor megénekelt s a kiket ismer egész Páris, megmaradtak továbbra is nagyapjuk lakásában gyámjakkal, Lockroy ural, Lusignan hercegnőnek, a ki palota tulajdonosa, 10 ezer frank évi bért fizetett Hugo Viktor, ugyanannyit fizettek halála után unokái is. A francia kormányának regóta szándékában volt, hogy a nagy költő iránti tiszteletből nemzeti tulajdonná teszi a palotát, igérték érte a tulajdonosnőnek olyan összeget, a mely megfelel tízezer frank évi kamatnak. Ez az összeg már fel is volt véve az 1888-diki budgetbe. És most Lusignan hercegnő felemelte az évi bért 35 ezer frankra s ennek megfelelő összeget kéri az államtól is vételár fejében. Georges és Jeanne annyit nem fizethetnek s így most a kis unokák kénytelenek kiköltözni nagyapjuk házából. Egész Páris felháborította a hercegnő eljárása.

Rövid hírek. A r o m á n k o r m á n y m e g e n g e d t e C i u r u S á n d o r n a k, hogy ismét Romániában tartózkodhassék; Ciuru volt tudvalegely egyik főkomposza ama társaságnak, mely harmadéve lázító proklamációkat küldött az erdélyi románoknak s a bukaresti kormány a történt felzúdulásra kitusította Ciurunt, de haragja, mint látszik, nem volt valami nagy. — L e s s e p e s a P a n a m a c s a t o r n a c s o l a j r a u j a b b k ö r t v e n y e s t a k a r k i b o s c s a t n i, de megjegyzi, hogy a csatorna teljes kiépítése csak akkor fog történni, ha már a forgalom megnyitott s a jövőrelem egyrésze is felhasználható. — A „T i m e s” bécsi levelezője, a bolgár ügynek tett szolgálatait, Ferdinánd fejedelem-től a Sándor-rendet kapta.

S Z I N H Á Z.
— november 17.
— „Uff király”-t lapunk tegnapi tárcájában ismertettük és melettünk; itt a mai első előadásról szólnunk, mely rendkívüli és folytonos derűltségben tartotta a közönséget

azzal a száraztű ostonasággal, mely az „Uff király”-t képezi. Az egész előadás központja N y i l a s i (Uff) volt. Szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy részünkről Nyilasit ennyire diszkrétíval játszani még nem láttuk, de aie-tünk is utána teenni, hogy ilyen művészi és általános hatást még nem keltett, mint ma. He-lyi vonatkozású tréfái és rögtönzései óriási derűltséget keltettek minduntalan és minden tekintet nélkül a darab mai sikere tulajdonképpen az övé. Kulinyi (Szirokkó) méltó partnere, meg S.-Vadnay Vilma (Lazuli) bájos megjelenése és kitűnő énekével zajos tapokat keltett. A többi szerepek elmosód-nak és így keltettek figyelmet N é m e t h J á n o s (Tapioka) és Kiss Mihály (Eriszon), ki egy idő óta kedélyes jurból komikus szerepeket játszik. L i t z e n m a y e r S z i d i (Erisz-zsonné) kielégítő volt. Laura szerepét Frank Boriskának osztották, ki sok igyekezetet ta-nusított.

— Színházi rövid hírek. Sz a b ő Antal jutalmajátéka kedden lesz „A zalamei bírő”-ban, melyben Szabó tavaly Szegeden jubilált. — V a s á r n a p „A sárka csikó” megy a bir-detett „Kősa Jutka” helyett. Hétfőn pedig a „Nőmanczipációt” elevenítik fel.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK

A vizesfalusiak lynchelése.
Az aradi kir. törvényszék tegnap délelőtt 10 órakor kezdte meg tárgyalását a vizesfa-lusiak lynchelési bűnjében, mely bűnper letárgyalása csak este 6 órakor ért véget. A kir. törvényszék tagjai voltak, elnök: O t t r u b a y K á r o l y, szavazó bírák: K o v á c s J á n o s és G a l l u J á n o s, jegyző: S z á s z I v á n d r., védő-ügyvéd: M ü l e k L a j o s d r.
A kir. ügyészséget Madzsar Károly dr. alügyész képviselte.
A vizesfalusi lynchelési bűnper tisztessé-gesen igénybe vette egy a kir. törvényszék, valamint az ügyész és védőügyvéd türelmét. E bűnperben tízen két vádlott és husz tanu szerepelt.

A tényállás maga a következő: 1887. évi március 6-án este Argyelán V a s z i l i e csász. a vizesfalusi lakosok előtt megje-lent N e m e t y e T ö g y e r házában és ott egyikké szótálába elegyedett s követelőleg lépett fel bére megfizetés végett.

A házigazda felszólította Argyelán V a s z i l i e csőzt, hogy azonnal minden zaj nél-kül hagyja el a házat. A csőz nem tárgyalt, hanem még kihívóbban viselte magát az ott jelenlévő vizesfalusiak és a házi gazdával szemben. Erre P u s k á s T ö g y e r közbele-pett és Argyelánt kivetette, a mire ez P u s k á s T ö g y e r e egy ütést mért, minek köve-keztében ez leest. Ezzel ott hagyta az ősz-szegyült vizesfalusiakat és Argyelán alig ért el a Rozsnyai József házáig, midőn a nép utolérte b o t o k k a l és f a d a r a b o k k a l f e l g e y e e k e z v e a k a r g y e l á n V a s z i l i e csőzt agyba főbe ütötték, úgy, hogy ez ennek kö-vekeztében másnap délebb meghalt. A mit megerősít K o v á c s A r o n d r. és L ó n a y P á l d r. kiállított hullaboncolási és kezelési bizonyítványai is kik a tegnapi végtárgyalá-son előszavakkal is megerősítették azt.

Az elhalt Argyelán Vaszilie csőz körül-belől 55—56 éves lehetett.
Argyelán Vaszilie megölésével vá-dolottak: S e r P á v e l, K r i v á n J u n o, P u s k á s G y o r g y e, P u s k á s T ö g y e r, N e m e t y e T ö g y e r, H o r n y e G y o r g y e, P i r o s J u n o, B a r k i s G y o r g y e, S z i l á g y i T ö g y e r, D á v i d G y o r g y e, C s a b e M i h a l y és O d r e J u n o.

A kir. törvényszék legelőször is Nemete Tögyer és Argyelán Vasziliet hallgatta ki, a kik esküvel erősítették meg azon vallomáso-kat, hogy S e r P á v e l, K r i v á n J u n o, P u s k á s T ö g y e r t látták, midőn a megholt csőzt ütötték. A tárgyalás során K r i v á n J u n o maga is beismeri, hogy Argyelánra ütött, de nem a fejére.

A tanúkkal szembesítették a vádlottak. A másik három tanu szintén taradta, hogy a fejére mérték volna ütéseket. Különösen P u s k á s T ö g y e r a k i t először a csőz ütött le, m a k a c s u l t a g a d o t t m i n d e n t. M i d ő n P u s k á s T ö g y e r t a n u v a l s z e m b e s i t e t t e a k i r. t ö r v é n y s z é k, a tanu szembe az inouda: „H a z u d o l m i n t e g y ö r e g k u t y a a k i m e g v a n f i z e t t e.” A többi tanuk szintén kihallgattattak, de közülök egyetlen egy sem akadt a ki látta, hogy Argyelán Vaszilie csőz fejére melyik mérte a halálos ütést. A tanuk meg-hitelték vallomásaikkal és M a d z s a r K á r o l y d r. alügyész mind a tizenkét vádlottat kérte a b i k. 308. szakasza értelmében a h a l á l t o k o z o a l y o s t e s t i s é r t é s b ű n t e t t é b e n e m a r a s z t a l n i. Erre M ü l e k L a j o s d r. mind a tizenkét vád-lottára nézve egyenként terjesztette elő csinos védőbeszédét.

A kir. törvényszék a vád. és védőbeszé-dek meghallgatása után K r i v á n J u n o t és S e r P á v e l t két évi börtönre, P u s k á s G y o r g y e t 9 h a v i b ö r t ö n r e, P u s k á s T ö g y e r t 6 h a v i b ö r t ö n r e í t e l t e. A többi vádlottak a vád alól felmentettek.

A végtárgyalás alkalmával S e r P á v e l a l i g 20 éves fiatal neje is mint tanu volt megidéve, a ki egyetlen 7 hónapos leány-gyermekevel jelent meg a törvényszék ter-mében. Az ítélet kihirdetése alkalmával meg-ható jelenet fejlődött ki a fiatal pár között. M i d ő n a z e l n ö k a vádlottat fellebbezés folytán szabadlábra helyezte, egymás karjaiba borul-tak, a gyermek az apja fejét ölelte át és mind a hármon az édes öleléstől: könnyeztek és zokogtak.

— Gyujtogató leány. J o v á n A n n a a l i g 18 éves hajadon, csinos, takaros termettű m.-pécsai leány lépett be tegnap délelőtt az aradi kir. törvényszék ítélőszéké elé egy fe-gyveres hajdu kíséretében. A leány már 8 hó-nap óta a vizsgálo-bírósgaz börtönbe volt bo-csukva „gyujtogatás” miatt. J o v á n A n n a arca keveset változott a nyolcz hó eltelté alatt, csak valamilyen sápadtság lett... de lelke, gondolkodása és szíve mindegy a régi maradt.

A szíve vezette őt boszu-ból arra, a miert börtönbe került. Neki adta magát egy időben nagyfokú ivásnak, mert kezdetben azt a fájalmat a mit érzett hűtlén jegyesséért az uton akarta elfeledtetni, de az is megazoktá kezdett válni előtte. A szerencsétlen leány forrón szeretett egy legényt... a ki házassá-gal kecsegett... De midőn a leány édes-átja elhalálozott, megtudta a legény, hogy a leánynak nincs semmije és ott hagyta... A szomszéd községben e közben megismerke-dett egy vagyonos leánnyal és azt nől vette.

A lány e percztől kezdve elméjében is némileg megzavarodott és M.-Pécska utcán nem egyszer látták őt ittasan végig táborogni. A kir. törvényszék elnöke figyelmeztette a vádlottat, hogy őszintén valljon be mindent úgy a hogy történt.

— Ertem tekintetes törvényszék. — Maga gyujtogatást látok van Győrben. Ba ismeri? Bendi Anna és Démdud György m.-pécsai lakosok kerítették gyujtotta volna meg? — Beismerem szót a vádlott leány. — Nincs-e valami észrevétele erre n-zve, hogy miért követte el ezt? — N i n c s e g y e b e n c s a k a z h o g y r e z e g v o l t a m.

Elnök felcsóltja a két károst, hogy feuntartják-e vádjokat most is? Es kívánják-e a vádlott megbüntetését? — A z e l s ő k á r o s a k i a k e r i t é s m e g - g y u j t a s a l t a l 2 i r t k á r t s z e n v e d e t t m e g s z ó l t: — Elállok a vádtól. Megbüntetését nem kívánom J o v á n A n n á n a k.

A második káros szintén közbe szól: — Instálom én sem kívánom. — M a d z s a r K á r o l y a l g y é z s m i v e l a vádlott a kerítés meggyujtását beismeri és ennek következtében könnyen meggyujthatta volna a közelben levő házat is, a szándékos gyujtogatás vádját eleji ugyan, mivel az or-vosi vélemény is konstatálja, hogy J o v á n A n n a a folytonos iszákosság miatt elmebajban szenved, ennek tekintetbe vételével azonban gyujtogatás kísérlete miatt kéri elítélését.

M ü l e k L a j o s d r. védőügyvéd kéri a törvényszéktől J o v á n A n n a vádlott fel-mentését, naivel az orvosi vélemény is bizo-nyítja, hogy a szesz italok túlságos élvezete a vádlott elméjére nézve nagy befolyással volt és így be nem számítható állapotban követte el a bűnt.

A kir. törvényszék rövid időre vissza-vonult; tagjai voltak: elnök: O t t r u b a y K á r o l y, szavazó-bírók: K o v á c s J á n o s és G a l l u J ó z s e f, jegyző: S z á s z I s t v á n, a kir. ügyészséget M a d z s a r K á r o l y d r. alügyész képviselte. Néhány percznyi tanácskozás után J o v á n A n n á t más fél évi fogházra ítélté. Az elnök az ítélet felolvasása után kéri a vádlottat nem kíván-e felebbezni az ítélet ellen.

— N e m. B e l e n y u g s z o m s o r s o m b a — felelé a vádlott.

— B e t ö r é s P o z a g a y L a j o s d r. k o l n á j á b a. Ismeretlen tettesek betörték P o z s a g a y L a j o s d r. libás dűlőben levő szőlő-kolnájába és elloptak onnan egy kosár válogatott szőlőt és egy akó bort. Az a különös a dologban, hogy a kolna épületében egy házőrző kutya van és a vizezzel is ott lakik. A vizagátalkalmá-v a vizezzel kihallgattatták és nem tud a betörésről semmit. Az ügy áttétetett az aradi kir. törvényszékhez.

CSARNOK.

L o r á n t.
(2. Folyt.) (Novellista.)
— Az „Aradi Közlöny” száma: 17.
Márki Gabriella.

II.
— Nem éni csak jövőmről gondol-kodtam.

— Ah ça!... jer üljünk vissza, meg-próbálom egyszer, hogy esnek ezek a dolgok, a mikert a regényes Elvire grófné egy lel-kesül s egy támlányt gördítve a chaise-longue mellé, levette magát, ölébe vonván El-vire hideg kezét.

— Cseregyünk egy kicsit ószintén, Elvire!

— Talán valami vallomást tartogatsz számomra? — Tollenkezőleg! tőled várok olyasmit! — Elemen!... — Nos igen... reménylen, nem ha-ragezol meg érte?

— Csak kérdezz...

— Te Elvire, igazán hozzá még ah-hoz a csunya, kiálthatatlan, vén grófnő? — Elvire hidegen vont vállat.

— És ha tenném?... Mi kifogásod a porthie ellen? Szerintem mindegy akár fiatal, akár nem, arzelemből úgy sem mehetek fér-jhez... Így legalább nyugodt életem lesz!

— Tartok tőle!... az igaz különben, te szeretted a magányt!... De mégis in-diskrét leszek!

— Mit akarsz ezzel mondani? hajolt előre kissé nyugtalanul Elvire.

— Ah... ah... nem tisztá a lelki-ismerete ma comtesse! Hidd el, hogy Loránt is szeretted téged!

— Bella!... haragos villám cikázott a sötét szempárból a kis inquisitorra.

— No... no... most még jobban elárultad magad! ámbár én úgy is tudom a mit tudok...

— Sottie!

— Semmi sottie! Talán azt hiszed Olga bárónét szereti? azó sincs róla!

— Közölni szokta veled szívügyét? kéri Elvire kissé iornikus mosollyal.

— Főleleges!... figyelemmel kísérem őket! de az többször mondta, hogy remek lény vagy!

— Nagyon örölk magas meglegedé-sének!

szívat, egyet, melylyel szeress, egyet, mely szeretne téged...

Elvire kissé elpirult.
— Most is azt mondom, de miután vé-lételül grófnőnek születtem, a gondolatok futó és muld álomképek maradnak!

— Szegény Loránt! Hasznontalan, köny-nymelní ugyan mint a többi, kigynol mind-a mi szent, komoly észresee képtelen...

— Az nem igaz! Vág közbe he-vesen a n y u g o d t Elvire grófnő.

— Ahá! — mosolygott Bella — tehát mégis bevald?

— Semmit sem vallok be, — felelt is-mét hidegen a grófnő, — de ismerem kuzinodat — úgy látszik — jobban mint te!

III.

Tebát bárhova lépünk ez este, mindenütt csak Loránt neve tál meg füleinket?... Menjünk tovább! Itán rákadunk magára is, előbb mint fogadtát tett barátai!

Boudoirból boudoirba kell bevezetnem ol-vasóimat, ebbe a kedves kis részleteibe a menyországnak, a melyeknek sötét pálmái és néma szobrai annyi édes órának szemtanúi! leányalmok... ábrándok, asszonyi kedves szaszályok, enyelgések... néha ugyan köny-nyek és sóhajok is, de a kellemetlen jelené-tek a nappali szobában játszódnak le!

S milyen különbség... milyen jel-lező tulajdonosára a boudoir. Mikor félre-vonjuk a nehéz portiert s átéljük a kis szen-tély küszöbét, egy tekintet a berendezésre... a színekre... s előtűnik jelleme annak. ki ott szokott heverni a rózsaszín plush ottoma-non s enyeleg a lágytollu rózsaszín kakaduval mely a pamlag fejénél lármázik aranyos áll-ványán... a chaise-longueon nyitott könyv természetesen Paul de Kock vagy Zola...

a rendetlenül szórtort causeusek és tabou-rettek, pálmák, szobrok, consoleok, tükörök, még az illat is, mely kábítóan árad szél any-nyira más jelleggel kölcsönöz egy boudoirnak.

Olga báróné halvány rózsaszín ponyolá-ban, ami oly átköztöl jó! — Loránt szavai szerint, — tde örökké mosolygó arcocskájá-hoz, világos szöke hajához, nyugtalanul sétál fel és alá a sötét smyra szőnyegnek, s idege-sen szorítja össze pici piros ajkait...

— Már másodszor el jőn bém!... eddig sohasem mulasztotta el szőmbel... s haragosan veti le magát ismét a nyug-ágyra, róza atlasz cipős lábocskáit egy tam-lány kárpjára téve föl.

Soha cipő még ilyen formás, parányi lábocskát nem takart... s az a Loránt mily kegyetlen, hogy nem siet azoknak bódolni, kielégíteni a szép asszony capricseit!

Hol lehet?... Csakugyan nem sze-ret?... ah! az lehetetlen!... de azért a kis asszonyka mégis elgondolkozik... aggódni kezd... összeráncolja homlokát.

— De hátha mégis!... akkor jaj neki! és jaj annak, a ki bitorolja tőlem azt a szí-vet!

Meg kell tudnom vetély-társam nevét!.. talán csak nem az a rajongó kis Elvire? A kis szőnyeggyalton halkán kopognak.

— Lehet! káltya türelmetlenül a báróné a kíváncsian várja a belépő komorna értesí-téseit.

— Nos?... — Minden este hat órakor távozik ha-zulról gyalog a Sándor-utca felé.

Ruháimat!

A komorna gyorsan felöltözteti urnőjét.

— Menjen fogasson!

— Be van fogva! A méltóságos urnak mit mondjak ha kéri a bárónét?

— Kikocsiztam sétára! s a bárónét izga-tottan tekint az antique slabastrom órára, melynek mutatója fél 6-ot mutatott.

— Még egy félóra!... van időm!

(Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG.

A vetések.

A földmívelés- és kiskereskedelemügyi mi-niszteriumhoz e hó 2-ától 15-ig beérkezett hivatalos jelentések szerint az ország mező-gazdasági állapota és a vetések állása követ-kező képet nyújt:

Őszi vetések. A Duna balpartján a vetés bár némileg megkéséett, most már kevés kivétellel befejezettnek mondható. A korábban elvetett buza különösen Bars, Hont és Pozsonymegyében igen szép és bokrosodás-sal indult, a későbbi nem kifogástalan: Po-zsony, Nógrád és részben Nyitramegyében hiányosan és nehezen kel, Trencsén és Zó-lyommegyében csak most csúszik. Nógrád megye szíráki alsó járásában éger, ugrádi já-rásában pedig dróférek mutatkozik.

A Duna jobb partján a korábban elve-tett őszi szőben bokrosodnak a későbbiek jól keltek; Vas- és Zalamegyében helyen-ként ferep pusztítja a vetéseket. — A Duna-Tisza közén többnyire szépen keltek, helyen-ként azonban és különösen Bács-Bodrogme-gyében az elszaporodott egerek nagy kárt okoztak azokban, helylyel-közel a vetés még folyamatosan van. A Tisza jobb partján, Be-reg, Sáros, Szepes, Ung és részben Borsod és Zemplén megyékben a vetés még folya-matban van; a kora jól kel, Gümör- és Kishont megye rimaszombati és Zemplénmegye nagymihályi járásában éger pusztítja. Abau-Tornamegyében a hideg és dér a bokrosodást akadályozza: a késői vetés jobbára csak most kel. Répce Gümör és Kishont megyé-ben szép, de egyenletlen.

A Tisza balpartján az egész mult havi és november első negyedében az időjárás általán hűvös és annyira esős volt, hogy a szántásvetési munkálatokat többször meg kellett szakítani, 5-dike óta az idő a vi-dék vagy több részén szárazsá fordult; a ko-rábbi vetések Máramarosmegye kivételével, hol nagyon elmaradtak, igen jól keltek; de meleg hiányában külön nem mindenütt bok-sodhattak. Szabolcsmegye egy részében a me-zei egerek nagyon elszaporodtak.

A Tisza-Márosszögén az ősi vetés jobbadán befejezett, többnyire szépen kel. Arad, Temes és Torontálmegyében az egerek sok kárt tesznek benne. Az erdélyi megyékben az ősi vetés csekély kivétellel befejezett, a kedvező időjárás folytán a ko-

rai vetések igen szépen megbokrosodtak és bizton néznek a télnek előre, a későbbienek is igen szépen és egyenlően kelnek; Alsó-Fehérmegyében a kővérebb vetéseket helyen-ként az éger és drótféreg pusztítja. Három-székmegyében pedig itt-ott szürke hernyó rongálja. Kolozsmegyében egerek kiválólag a lóhereket nagy mérvben pusztítják. Gazdasági munkálatok: Az egész országban a megkés-ett ősi vetések és a tavasziak alá szántás, az erdélyi megyékben a későn betakarított tengeri szalmájának behordása, szőlők met-szése, döntése és eltakarítása, továbbá trágya-hordás van folyamatban, itt-ott az erdei fává-gás is megkezdett.

Legelő és takarmány. Az esős időjárás után a legelők általában még mindig jólléll nappali tápot nyújtanak az apró és beverő kistesteknek. A Duna jobbpartján Somogy- és Zalamegyében, az erdélyi megyék-ben Beszterce-Naszod és Hunyadmegyékben a gazdák takarmányszerűket tartanak.

Vegyes közlelmények.

— **Ertéktőzdel heti szemle.** Budapest, nov. 16. (A „M a g y a r M e r c u r” tudósítása az „Aradi Közlöny” száma.) A közlelmélt hétéen az értéktőzde nagy izgalomnak volt ki-téve. A német trónörökös vezélyes betegsége aggodalomba ejtette a tőzsdéket és különösen a német tőzsdéken erős árcsökkenést idézett elő. M a g a a z a k ö r ü l m é n y a z o n b a n m é g n e m o k o z o t t v o l n a n a g y o b b b a j t, h a n e m k ö z b e j ö t t e g y m á s e s e m é n y, m e l y v a l ó s á g o s b o r u l á s t i d é z e t t e l ő z a z e r t é k t ő z s d é n. A német birodalmi cancellár ugyanis megöltötte a német birodalmi bank-nak, hogy ezentul orosz értékekre kölcsönt ad-jon. Ez az intézkedés roppant bordenyű nem-csak pénzügyi, hanem politikai tekintetben is, mert Németországban sok száz millió orosz érték papír van elhelyezve és ha az intézkedés olyankor jön, a mikor az orosz czár Berlinbe várják, kétségtelen, hogy a ténynek erős politikai jellege is van. Ily kö-rülmények között a mult heten erős árhányalás állott be. Magyar aranyárakadé 2—2½ % -al, osztrák hitelrészvény 6—8 frrtal esett. Utóbbi javulás állott be, de a tőzde még min-dig izgatott. A részletekre térve megemlítjük, hogy játékpapírok a legutóbbi napokban emel-kednek börzebefektetési papirokban csekély volt a forgalom. A helyi értékek piacán gyengülés állott be. A valuta emelkedett. A sorjegypiac változatlanul megtartotta szilárd irányzatát.

S z e s z h í r l e t.

(November 17.)
(B.) Kézár nagyban 25.50—25.75, ki-csinbven 26, hordó nélkül per 100 liter.

Budapesti gabnatőzde.

(November 17.)
Méréselt kínálat, sűrűs vételkér, az irányzat szilárd. 15.000 mm jött forgalomba és változatlan áron adatott el. Buza tavaszra 7.41—7.42, zab tavaszra 5.68—5.70, kukorica tavaszra 5.85—5.87, káposzta-repce 10.80—10.90, ősi buza 1888. évre 7.78—7.80.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. évi november hó 17-én.

Magyar aranyárakadé 6 sz.	98.60
Magyar aranyárakadé 4 sz.	98.60
Magyar papírárakadé 6 sz.	85.70
Magyar vasuti kölcsön	149.
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	66.60
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	112.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.60
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104.
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	104.
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	104.
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.

Arad—Budapest				Budapest—Arad				Arad—Szegedi vonal.				Aradról Temesvárra				Vegyes vonat											
	Szem. vonat délut.	Vegy. vonat reggel	Szem. vonat este		Szem. vonat reggel	Vegy. vonat délut.	Szem. vonat este		Szeged felé	reggel	délut.		Arad felé	reggel	délut.	reggel	délut.										
Aradról	indul	12.51	6.20	9.17	Budapesten m. á. v.	indul	8.20	9.05	Arad (vend.)	4.38	2.56	Szeged & v. t. (vend.)	3.27	2.15	Aradról	indul	6.05	5.48									
Sófonya	"	12.46	6.45	9.34	Ujászaz	"	10.57	12.00	Szt.-Tamás	5.03	3.25	Szőreg	3.41	2.37	Vinga	7.29	7.16										
Kürtics	"	12.68	7.07	9.48	Szolnok	"	11.35	12.41	Pecska	5.21	3.50	Kis-Zombor	4.32	3.22	Temesvár	9.08	9.02										
Löksháza	"	1.14	7.35	10.07	Szajol	"	11.59	1.05	Battonya	5.48	4.26	Makó (vend.)	4.49	3.54	Temesvárról Aradra												
Kétegyháza	"	1.37	8.50	10.33	Mező-Túr	"	12.48	2.00	Tompa	5.59	4.34	Apátfalva	5.08	4.17	Temesvár	indul	6.25	5.00									
Kigyós	"	1.51	8.35	10.49	Gyoma	"	1.20	2.41	Peregi-Major	6.10	4.51	Nagylak	5.29	4.44	Vinga	8.15	7.23										
Csaba	"	2.15	9.40	11.18	M.-Berány	"	1.46	3.00	Mezőhegyes	6.36	5.27	Csanád-Palota	5.46	5.03	Aradra	9.27	8.17										
M.-Berány	"	2.47	"	11.53	Csaba	"	2.37	3.25	Csanád-Pal. ota	6.57	5.51	Mezőhegyes	6.27	5.41	Aradról Gyulafehérvárra												
Gyoma	"	3.19	"	12.31	Kigyós	"	2.50	3.48	Nagylak	7.14	6.13	Peregi-Major	6.43	5.57	V. v. délut.	Sz. v. reggel	Omn. délut.										
Mező-Túr	"	3.52	"	1.06	Kétegyháza	"	3.09	4.50	Apátfalva	7.34	6.37	Tompa	6.54	6.09	Arad	indul	4.30	6.00									
Szajol	"	3.36	"	1.56	Löksháza	"	3.27	5.32	Makó (vendéglő)	8.02	7.10	Battonya	7.07	6.27	Glogorvász	"	4.43	6.13									
Szolnok	"	5.12	"	2.32	Kürtics	"	3.33	6.12	Kis-Zombor	8.20	7.29	Pecska	7.34	7.03	Györök	"	5.08	6.38									
Ujászaz	"	5.88	"	3.00	Sófonya	"	3.55	6.34	Szőreg	8.58	8.21	Szt.-Tamás	7.49	7.21	Paulis	"	5.21	6.51									
Budapest m. á. v.	érk.	8.20	"	6.00	Aradra	érk.	4.10	7.28	Szeged & v. t. (vend.)	9.10	8.33	Arad (vend.)	8.15	7.50	Radna	"	5.40	7.10									
Arad—Borossebes-Buttyini vonal.								Mezőhegyes felé				Kétegyháza felé															
B.-Sebes-Buttyin felé				reggel				délut.				Arad felé				reggel				este							
Arad	"	6.38	4.42	Borossebes-Buttyin	"	4.30	2.24	Kétegyháza	"	4.40	3.20	Mezőhegyes	"	7.00	6.20	Konop	"	6.07	7.37								
Ötvenes	"	7.00	5.04	Kornyst-Berza	"	4.46	2.40	Bankút	"	4.56	3.38	Kamarásmajor	"	7.11	6.32	Berzova	"	6.26	7.55								
Z.-Ujfalu	"	7.10	5.15	Repszeg	"	4.57	2.51	Megyes-Bodzás	"	5.07	3.53	Nesze	"	7.10	6.41	Soborsin	"	7.14	8.42								
Szent-Anna	"	7.39	5.45	Bokszeg-Bodl	"	5.12	3.06	Bánhegyes	"	5.22	4.11	Kovácskúza	"	7.33	6.57	Zám	"	7.44	9.12								
Világos	"	7.49	5.54	Tamánd	"	5.21	3.15	Kovácskúza	"	5.38	4.30	Bánhegyes	"	7.52	7.20	Déva	"	9.13	10.42								
Muska	"	8.12	6.15	Boros-Jenő	"	5.45	3.42	Nesze	"	5.49	4.42	Megyes-Bodzás	"	8.10	7.42	Piski	"	9.53	12.46								
Pankota	"	8.21	6.24	Apatelek	"	5.57	3.54	Kamarásmajor	"	5.58	4.49	Bankút	"	8.23	7.57	Gyulafehérvár	érk.	11.31	1.41								
Ternova-Kurtakér	"	8.45	6.44	Ternova-Kurtakér	"	6.15	4.13	Mezőhegyes	"	6.06	5.00	Kétegyháza	"	8.40	8.18	Gyulafehérvárról Aradra											
Apatelek	"	9.28	7.25	Muska	"	6.59	4.56	Kétegyháza-Kisjenő-Erdőhegy felé.								reggel											
Boros-Jenő	"	9.44	7.41	Világos	"	7.09	5.07	Kétegyháza	"	3.35	Kisjenő-Erdőhegy	"	11.50	"	Gyulafehérvár	indul	12.09	3.59									
Tamánd	"	10.03	8.00	Kerek	"	7.28	5.26	Elek	"	3.58	Szekúdvár	"	12.07	"	Piski	"	2.32	6.15									
Bokszeg-Bodl	"	10.17	8.12	Szent-Anna	"	7.43	5.41	Otlaka	"	4.11	Sikló	"	12.22	"	Déva	"	2.53	6.35									
Repszeg	"	10.30	8.25	Z.-Ujfalu	"	8.07	6.05	Sikló	"	4.25	Otlaka	"	12.36	"	Zám	"	4.44	8.11									
Kornyst-Berza	"	10.40	8.35	Ötvenes	"	8.16	6.14	Szekúdvár	"	4.40	Elek	"	12.52	"	Soborsin	"	5.30	8.46									
Borossebes-Buttyin	"	10.56	8.50	Arad	"	8.48	6.35	Kisjenő-Erdőhegy	"	4.54	Kétegyháza	"	1.08	"	Berzova	"	6.27	9.33									
																		Konop	"	6.47	9.35	Radna	"	7.28	10.27	5.50	
																		Paulis	"	7.43	10.42	6.13	Györök	"	7.59	10.58	6.38
																		Glogorvász	"	8.28	11.25	7.19	Aradra	érk.	8.42	11.39	7.33
